

Oğuzcan GÖRGÖZ
Cumhuriyet Savcısı

SERİ MUHAKEME USULÜ

Platon Plus Yayıncılık A.Ş. Yayınları : 472

Hukuk Dizisi : 428

1. Baskı – Kasım 2024 - İstanbul

5846 sayılı Kanun uyarınca bu kitabın birinci basısının dijital iletişim, CD'ye kayıt, elektronik kitap olarak yayımı ve mevcut veya ileride geliştirilebilecek her türlü araçla çoğaltılması ve yayılması hakları da dâhil olmak üzere; 5846 yasa anlamında çoğaltma, yayma ve diğer tüm yayın hakları yalnızca ve münhasıran **Platon Plus Yayıncılık A.Ş.**'ne aittir. Kitabın tamamının veya bir kısmının mevcut veya ileride geliştirilebilecek herhangi bir araç veya teknikle çoğaltılması, yayılması ve herhangi bir şekil veya yöntemle ticaret alanına konu edilmesi kesinlikle yasaktır. Aksine hareketler **Platon Plus Yayıncılık A.Ş.**'nin saklı tutmuş olduğu haklarının ihlali anlamını taşır.

Platon Plus Yayıncılık A.Ş. olabilecek bütün hak ihlallerine karşı kanuni haklarını kullanmaya, fikri hak ve emeği korumaya kararlıdır.

ISBN : 978-625-6338-62-3

Yayınevi : **PLATON PLUS YAYINCILIK A.Ş.**

Adres : Gürsel Mahallesi İlknur Sokak No: 8/A
Kağıthane/İstanbul

Tel : 0530 572 61 17

Mail : platonhukuk@gmail.com

Baskı-CİLT : Dijital Basım Merkezi A.Ş.

Adres: Gürsel Mah. Bahçeler Cad. Hanım Apt.

No: 40 Kağıthane/İstanbul

Tel: 0530 139 06 61

Sertifika No: 70794

ÖZET

Ceza Muhakemesi Kanunu'nda katalog olarak sayılan suçlarda uygulanabilen seri muhakeme usulü, klasik ceza muhakemesi sistemimize bir alternatif olarak 7188 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesi ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun mülga 250. maddesinde yapılan düzenleme ile dâhil edilmiştir. Seri muhakeme usulü belirli bir ceza eşiği altında kalan, inandırıcılık sorunu bulunmayan, karmaşık olmayan teknik konularda mahkemelerin tarafların sunduğu görüşlere ve diğer belgelere dayanarak adil ve makul bir biçimde karar verebilecekleri, delillerin sözlü bir şekilde sunulmasını, tanıkların sorguya çektilmesini gerektiren bir durumun bulunmadığı uyuşmazlıkların adil ve makul sürede çözülerek mahkemelerin artan iş yükünün hafifletilebileceği genel muhakeme usulüne istisnai nitelikteki özel bir ceza muhakemesi yoludur.

Seri muhakeme usulünün düzenlemesi ile ispatı kolay olan, önem derecesi düşük değerlendirilen suçlara ilişkin uyuşmazlıkların hızlı, doğru ve etkili bir şekilde çözülerek bozulan toplumsal barışın tekrar tesis edilmesi, işlenen suçlara kısa sürede orantılı ve etkili karşılık verilmesi, muhakeme sürecinin basitleştirilmesi ve kısaltılması, kazanılan mali kaynak, emek ve zamanın ise, daha ağır nitelikteki suçların soruşturulması ve kovuşturmasına ayrılarak adil bir yargılamanın sağlanması amaçlanmaktadır.

Çalışmamızda seri muhakeme usulüne ilişkin temel bilgiler verilerek, seri muhakeme usulünün benzer kurumlarla karşılaştırılması, hukuki niteliği, anayasa ve adil yargılanma ilkelerine uygunluğu ve uygulanma süreci açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Seri Muhakeme, Ceza Muhakemesi, Makul Sürede Yargılanma, Alternatif Çözüm Yöntemleri

ABSTRACT

The accelerated judgment procedure, which can be applied to offences counted as catalogue offences under the Criminal Procedure Law, has been incorporated as an alternative into the classical Turkish criminal procedure system by the amendment made in Article 250 of the Criminal Procedure Law No. 5271. The accelerated judgment procedure is a special criminal procedure, an exception to the general procedure, in which courts can render a verdict fairly and reasonably based on the opinions and documents submitted by the parties on technical matters that fall under a specific offense threshold and have no issues of persuasiveness, complexity or material fact dispute, in which disputes that do not require evidence to be presented verbally and witnesses to be interrogated can be resolved justly and within a reasonable time, and thus the increasing workload of the courts can be relieved.

With the regulation on the accelerated judgment procedure, it is aimed to resolve disputes regarding the offences, which can be easily proved and are deemed to have a low significance level, in a swift, proper, and effective way and to re-establish the disrupted social peace; to respond to the committed offences proportionally and effectively in a short period of time; to simplify and shorten the procedure, and to allocate the acquired financial resources, effort, and time to investigate and prosecute the major offences and therefore to ensure a fair trial.

In our study, we provide basic information about the accelerated judgement procedure before comparing it to similar practices, explaining and clarifying its legal characteristics, compliance with the constitution and fair trial principles, and the implementation process.

Keywords: Accelerated judgment procedure, criminal procedure, trial within a reasonable time, alternative solution methods

İÇİNDEKİLER

ÖZET	3
ABSTRACT	5
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR	11

BİRİNCİ BÖLÜM

SERİ MUHAKEME USULÜNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

1. Kovuşturma Açılmasındaki Sistemler İçerisinde Seri Muhakeme Usulünün Yeri	13
2. Seri Muhakeme Usulünün Benzer Alternatif Çözüm Yöntemleriyle Karşılaştırılması	17
2.1. Genel Olarak	17
2.2. Seri Muhakeme Usulü ve Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi	18
2.3. Seri Muhakeme Usulü ve Önödeme	20
2.4. Seri Muhakeme Usulü ve Uzlaştırma	23
2.5. Seri Muhakeme Usulü ve Basit Yargılama Usulü	26
3. Seri Muhakeme Usulünün Hukuki Niteliği	27
3.1. Genel Olarak	27
3.2. Seri Muhakeme Usulünün Maddi-Şekli Ceza Hukuku Kurumu Olup Olmadığı	29
4. Seri Muhakeme Usulünün Düzenlenme Amacı	36
5. Seri Muhakeme Usulünün Ceza Muhakemesi İlkeleri Bakımından Değerlendirilmesi	37

İKİNCİ BÖLÜM

SERİ MUHAKEME USULÜ

1. Seri Muhakeme Usulünün Mer'i Hukukta Düzenlemesi	47
2. Seri Muhakeme Usulünün Uygulanma Koşulları	49
2.1. Kanunda Belirtilen Katalog Suçlardan Birisi Hakkında Soruşturma Yürütülmesi.....	50
2.1.1. Seri Muhakeme Usulü Kapsamına Giren Bir Suçun Bu Kapsama Girmeyen Bir Suçla Birlikte İşlenmesi.....	52
2.2. Yeterli Şüpheyeye Ulaşılmış Olması.....	60
2.3. Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesine Karar Verilmemiş Olması.....	61
2.4. Kanununun Açıkça Uygulamayı Yasakladığı Bir Halin Bulunmaması	63
2.4.1. Şüpheliye Ulaşılamaması	63
2.4.2. Suçun İştirak Halinde İşlenmesi Halinde Şüphelilerin Tamamının Usulün Uygulanmasını Kabul Etmesi	65
2.4.3. Şüphelide Yaş Küçüklüğü, Akıl Hastalığı, Sağır ve Dilsizlik Hallerinden Birinin Bulunmaması	67
3. Seri Muhakeme Usulünün Uygulanması.....	70
3.1. Genel Olarak	70
3.2. Davet ve Bilgilendirme Safhası	71
3.3. Yaptırımın Belirlenmesi Safhası.....	75
3.3.1. Genel Olarak	75
3.3.2. Temel Cezanın Belirlenmesi	77

3.3.3. Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması, Seçenek Yaptırımlara Çevirme veya Erteleme Kararı Talep Edilmesi	78
3.3.4. Güvenlik Tedbirleri Talep Edilmesi.....	80
3.4. Teklif ve Kabul Safhası	81
3.5. Talepname Safhası.....	83
3.6. Mahkemenin İnceleme Safhası.....	84
3.6.1. Genel Olarak	84
3.6.2. Talepnamenin İncelenmesi ve İadesi	85
3.6.3. Talepnamenin Reddi.....	89
3.6.4. Talepnamenin Kabul Edilmesi ve Hüküm Kurulması	94
3.7. Kanun Yolu Safhası.....	98
3.8. Delil Olarak Kullanma Yasağı.....	104
SONUÇ.....	107
KAYNAKÇA	117